

**ŠILALĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS
TARYBA**

**SPRENDIMAS
DĖL ŠILALĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS 2018 M. SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PLANO
PATVIRTINIMO**

2018 m. kovo d. Nr. T1-
Šilalė

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 40 punktu, Socialinių paslaugų planavimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. lapkričio 15 d. nutarimu Nr. 1132 „Dėl Socialinių paslaugų planavimo metodikos patvirtinimo“, 33 punktu, Šilalės rajono savivaldybės taryba n u s p r e d ž i a:

1. Patvirtinti Šilalės rajono savivaldybės 2018 m. socialinių paslaugų planą (pridedama).
2. Paskelbti informaciją apie priimtą sprendimą vietinėje spaudoje, o visą sprendimą – Šilalės rajono savivaldybės interneto svetainėje www.silale.lt ir Teisės aktų registre.

Šis sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Meras

Jonas Gudauskas

Forma patvirtinta
Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro
2007 m. balandžio 12 d. įsakymu
Nr. A1-104

PATVIRTINTA
Šilalės rajono savivaldybės tarybos
2018 m. kovo 29 d. sprendimu
Nr. T1-83

ŠILALĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS 2018 M. SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PLANAS

I SKYRIUS ĮVADAS

1. Bendra informacija

Šilalės rajono savivaldybės 2018 m. socialinių paslaugų planas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. lapkričio 15 d. nutarimu Nr. 1132 „Dėl Socialinių paslaugų planavimo metodikos patvirtinimo“.

Socialinių paslaugų plano (toliau – Planas) tikslai atitinka:

1. Šilalės rajono plėtros strateginio plano iki 2020 m. 1 prioriteto „Kokybiškų gyvenamųjų sąlygų gyventojams kūrimas“ 1.3 tikslą „Užtikrinti kokybišką socialinę apsaugą“ bei šio tikslo uždavinį: užtikrinti socialinių paslaugų prieinamumą ir kokybę, gerinant socialines paslaugas teikiančių įstaigų žmogiškuosius ir materialinius išteklius.

2. Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2015 m. lapkričio 26 d. sprendimu Nr. T1-280 patvirtintos Šilalės rajono savivaldybės socialinės paramos programos tikslą ir uždavinius.

3. Tauragės regiono plėtros 2014-2020 m. plano uždavinį: plėtoti socialinių paslaugų sistemą, tobulinti infrastruktūrą ir gerinti paslaugų prieinamumą, socialiai pažeidžiamas grupes integruoti į darnią visuomenę.

Rengiant Planą, naudota Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Šilalės rajono savivaldybės administracijos (toliau – Administracija) struktūrinių padalinių, įstaigų, kitų įstaigų bei organizacijų, teikiančių socialines paslaugas, pateikta informacija.

2017 m. lapkričio 30 d. Administracijos Socialinės paramos skyrius viešai paskelbė informaciją adresu <http://www.silale.lt/> apie rengiamą 2018 m. Planą. Buvo kreiptasi į visus socialinius partnerius (nevyriausybinės organizacijas, biudžetines, viešąsias įstaigas, labdaros ir paramos fondus, bendruomenes, kitas organizacijas), kurios teikia ar numato teikti socialines paslaugas Šilalės rajono savivaldybės gyventojams, bei suinteresuotus asmenis ir organizacijas, atstovaujančias socialinių paslaugų vartotojams ar ginančius žmonių socialinių grupių interesus ir teises, pakviesta dalyvauti socialinių paslaugų planavime ir teikti pasiūlymus 2018 metų Plano rengimui. Pasiūlymų nesulaukta.

Plane vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatyme, Socialinių paslaugų kataloge ir kituose teisės aktuose apibrėžtas sąvokas.

2. Šilalės rajono savivaldybės socialinių paslaugų socialinių paslaugų teikimo ir plėtros tikslai:

1. Įgyvendinti socialines programas, skatinti visuomenines organizacijas, telkiant savanorius socialinių paslaugų organizavimui bendruomenėse.
2. Gerinti socialinių paslaugų prieinamumą ir kokybę, prioritetą teikti kompleksiškus nestacionarius socialinių paslaugų teikimui.
3. Užtikrinti tinkamą perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų prieinamumą neįgaliesiems ir likusiems be tėvų globos vaikams.

3. Socialinių paslaugų plano rengėjai

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų plano rengėjų ir rengiant planą dalyvavusiųjų vardai, pavardės	Darbovietė	Pareigų pavadinimas
1.	Danguolė Račkauskienė	Šilalės rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius	Vedėja
2.	Alvyda Urbonienė	Šilalės rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius	Vyr. specialistė
3.	Regina Armonienė	Šilalės rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius	Vyr. specialistė
4.	Birutė Sragauskienė	Šilalės rajono savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyrius	Vedėja
5.	Loreta Bujienė	Šilalės rajono socialinių paslaugų namai	Direktoriaus pavaduotoja socialiniams reikalams
6.	Violeta Kasnauskaitė	Šilalės krašto neįgaliųjų sąjunga	Pirmininkė

II SKYRIUS BŪKLĖS ANALIZĖ

4. Savivaldybės socialinės ekonominės ir demografinės situacijos įvertinimas

4.1. Vidutinis metinis gyventojų skaičius ir sudėtis 2018 m.:

Eil. Nr.	Rodiklis	Gyventojų (šeimų) skaičius
1	2	3
1.	Gyventojų skaičius	26196*
2.	Iš bendro gyventojų skaičiaus:	
2.1.	pensinio amžiaus gyventojai	4608
2.2.	suaugę darbingo amžiaus asmenys su negalia	2196
2.3.	vaikai su negalia	165
3.	Socialinės rizikos šeimos	118
4.	Vaikų skaičius socialinės rizikos šeimose	251

* 2018-01-03. Gyventojų registro duomenys.

4.2. Gyventojų socialinių paslaugų poreikius sąlygojantys veiksniai

Socialinės paslaugos teikiamos siekiant užkirsti kelią asmenims, šeimoms, bendruomenės socialinėms problemoms kilti, taip pat visuomenės socialiniam saugumui užtikrinti. Socialinių paslaugų tikslas – sudaryti sąlygas asmeniui (šeimai) ugdyti ar stiprinti gebėjimus ir galimybes savarankiškai spręsti savo socialines problemas, palaikyti socialinius ryšius su visuomene, taip pat padėti įveikti socialinę atskirtį.

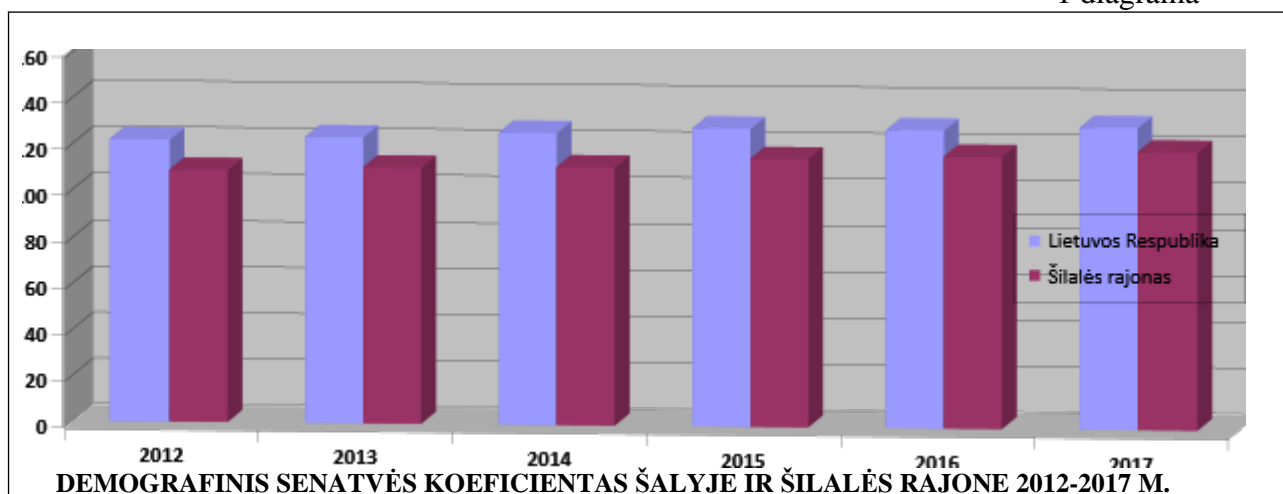
Šilalės rajono savivaldybės gyventojų socialinių paslaugų poreikį lemia panašūs veiksniai: visuomenės senėjimas, negalia, emigracija, socialinė rizika, nedarbas.

4.2.1 Visuomenės senėjimas

Šį veiksnių rodo demografinis senatvės koeficientas, kuriuo nustatomas pagyvenusių (60 metų ir vyresnio amžiaus) žmonių skaičius, tenkantis šimtui vaikų iki 15 metų amžiaus. Šilalės rajono savivaldybėje per 2012-2017 metų laikotarpį demografinis senatvės koeficientas nežymiai didėja. Spartūs amžiaus struktūros pokyčiai turi įtakos naujų socialinių problemų atsiradimui, didėja poreikis socialines paslaugas teikti vyresnio amžiaus asmenims.

Šilalės rajono savivaldybėje 2010 m. gyveno 5048 senatvės pensininkai, 2017 m. – 4608. Socialinių paslaugų teikimas senyvo amžiaus asmenims padeda pasirūpinti savimi ir tenkinti kasdieninius poreikius, pagerina gyvenimo kokybę, didina savarankiškumo galimybes, padeda užtikrinti žmogui socialinį saugumą. Daugiausiai senyvo amžiaus asmenys naudojami pagalbos į namus paslaugomis, bendrosiomis paslaugomis (skalbinimas, maitinimas, aprūpinimas techninėmis pagalbos priemonėmis). 4

1 diagrama

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamento duomenų bazė www.stat.gov.lt.

4.2.2 Neįgalūs asmenys

Neįgalieji - tai vieni labiausiai pažeidžiamų asmenų grupė, reikalaujanti pagalbos. Vienas iš socialinių paslaugų tikslų - asmens (šeimos) socialinių ryšių su visuomene palaikymas, socialinės atskirties įveikimas nepaisant turimos negalios. Negalia sąlygoja poreikį bendrosioms, socialinės priežiūros ir socialinės globos paslaugoms, aprūpinimą techninės pagalbos priemonėmis, būsto pritaikymą neįgalųjų poreikiams. Įgyvendinant neįgalųjų socialinės integracijos tikslus, siekiama suteikti reikalingas socialines paslaugas neįgaliesiems ir jų šeimoms, užtikrinti lygias galimybes jiems dalyvauti visose gyvenimo srityse.

Nustatyti specialieji poreikiai:

		2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.
1.	Asmenų skaičius, kuriems nustatytas:	1597	1539	1421	1304	1233
1.1.	specialusis nuolatinės slaugos poreikis	558	521	471	433	403
1.2.	specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis	1039	1018	950	871	830
2.	Asmenų, kuriems nustatytas specialiųjų poreikių lygis, skaičius:	413	304	242	222	206
2.1.	didelių specialiųjų	327	242	181	168	148

	poreikių lygis					
2.2.	vidutinių specialiųjų poreikių lygis	85	59	61	54	58
2.2.	nedidelių specialiųjų poreikių lygis	1	3	-	-	-

Saltinis: Socialinės paramos skyriaus duomenys.

4.2.3 Socialinė rizika

Socialinė rizika – tai veiksniai ir aplinkybės, dėl kurių asmenys patiria ar yra pavojus patirti jiems socialinę atskirtį. Socialinės rizikos šeima – šeima, kurioje auga iki 18 metų vaikai ir bent vienas iš tėvų piktnaudžiauja alkoholiu, psichotropinėmis ar toksinėmis medžiagomis, dėl socialinių įgūdžių stokos nemoka ir negali tinkamai prižiūrėti savo vaikų, naudoja prieš juos psichologinę, fizinę ar seksualinę prievartą. Šeimose vyrauja ilgalaikis nedarbas, šeiminių santykių nestabilumas, prievarta tarp partnerių ir prieš vaikus. Dažnai šeimoms trūksta socialinių įgūdžių tinkamai disponuoti gaunamomis pajamomis, tikslingai panaudoti jas šeimos poreikiams.

Socialinės rizikos šeimų, auginančių nepilnamečius vaikus, situacija savivaldybėje:

Eil. Nr.	Vaiko teisių apsaugos skyriaus apskaitoje įrašyta	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.
1.	Socialinės rizikos šeimų	111	107	114	114	118
2.	Vaikų, augančių šiose šeimose	291	285	286	301	251

Saltinis: Vaiko teisių apsaugos skyriaus duomenys.

Socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos, kurias teikia 13 socialinių darbuotojų darbui su socialinės rizikos šeimomis, leido sumažinti socialinės rizikos šeimų skaičių. Socialinės rizikos šeimų skaičiaus sumažėjimą lėmė ir tai, kad daugėja išvykstančių šeimų į užsienį, dalis šeimų išvyksta gyventi į kitas savivaldybes, vaikai tampa pilnamečiais.

Bendradarbiaujant Visuomenės sveikatos biurui su Vaiko teisių apsaugos skyriumi, seniūnijų socialiniais darbuotojais ir Šilalės švietimo pagalbos tarnyba buvo teikiamos psichologo konsultacijos socialinės rizikos šeimoms ir jose augantiems vaikams. Per 2017 m. šios paslaugos Visuomenės sveikatos biure suteiktos 124 dalyviams. Šilalės rajono socialinių paslaugų namuose veikia Vaikų dienos centras, teikiantis socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas dienos metu socialinės rizikos vaikams ir vaikams iš rizikos šeimų.

4.2.4 Suaugę socialinės rizikos asmenys (grįžę iš laisvės atėmimo vietų, piktnaudžiaujantys alkoholiu, narkotinėmis medžiagomis, benamiai, socialiai pažeisti asmenys ir kt.)

Žalingi įpročiai (piktnaudžiavimas alkoholiu, psichotropinių medžiagų vartojimas), socialinės problemos, tokios kaip bedarbystė, menkos pragyvenimo lėšos, socialinės integracijos problemos, gyvenamojo būsto neturėjimas, negebėjimas spręsti savo socialines problemas, yra pagrindinės socialinės rizikos suaugusių asmenų tikslinei grupei priklausančių asmenų problemos. Šilalės rajone šiuo metu yra apie 140 socialinės rizikos asmenų. Socialinės rizikos asmenų problemas padeda spręsti seniūnijų bendruomenės, nevyriausybinės organizacijos, biudžetinės įstaigos. Ugdant socialinius įgūdžius ir plečiant socialinių paslaugų įvairovę, skatinama socialinės rizikos suaugusių asmenų socialinė integracija. Rajono socialinės rizikos asmenims, neturintiems gyvenamojo būsto, teikiama Šilalės rajono socialinių paslaugų namuose nakvynės paslauga (per 2017 m. 17 asmenų), kuri užtikrina suaugusiems socialinės rizikos asmenims laikiną prieglobstį, būtinausias asmens higienos paslaugas. Nuo 2013 m. gegužės mėn. Šilalės rajono savivaldybės

tarybos sprendimu vykdoma priklausomybės nuo alkoholio mažinimo ir tuberkuliozės profilaktikos programos, kurių tikslinės grupės – socialinę riziką patiriantys asmenys bei asmenys iš socialinės rizikos šeimų. Visuomenės sveikatos biurui bendradarbiaujant su rajono seniūnijų socialiniais darbuotojais per 2017 m. alkoholio mažinimo programoje dalyvavo 105 rajono gyventojai (75 vyrai ir 30 moterų, iš jų 28 asmenys atkrito). Įgyvendinant tuberkuliozės profilaktikos programą atlikta 99 profilaktinių patikrinimų (iš jų patikrinta 11 socialiai nedraustų asmenų). 2017 m. pabaigoje buvo atliktas narkotinių medžiagų aptikimo aplinkoje testavimas 10 rajono mokyklų, Suaugusių mokykloje bei atviraime jaunimo centre „Pulsas“ Narkotinių medžiagų rasta Pajūrio Stanislovo Biržiškio gimnazijoje (aptikta metamfetaminų grupės narkotinių medžiagų bei kanapių pėdsakų) ir Kaltinėnų Aleksandro Stulginskio gimnazijoje (aptikta amfetaminų grupės narkotinių medžiagų pėdsakų).

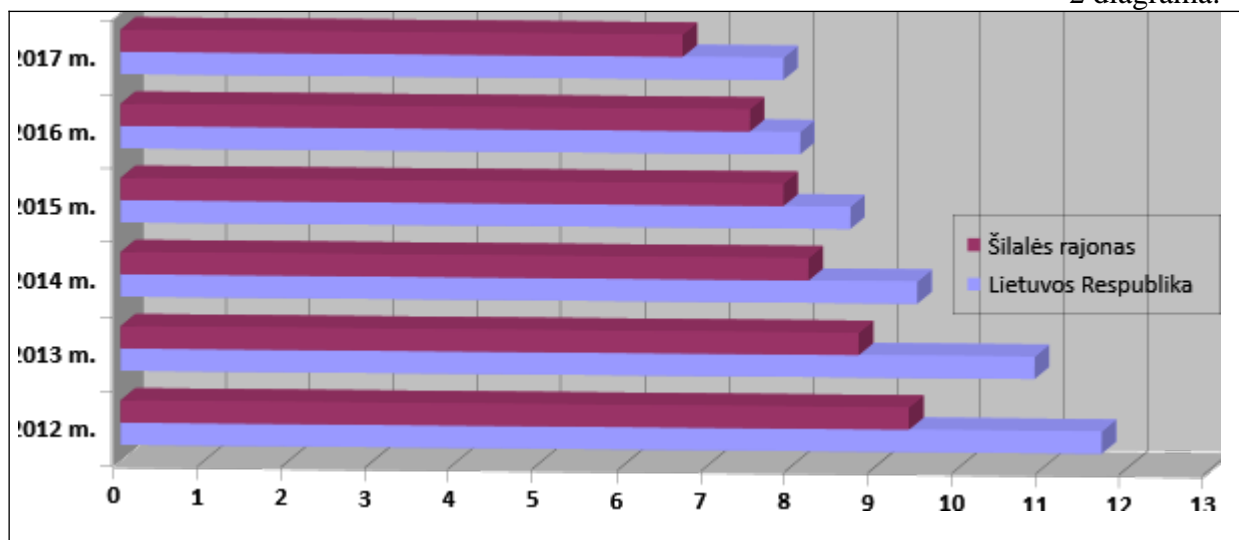
Suorganizuoti 8 seminarai rajono seniūnijose „Savižudybių ir smurto prevencijos organizavimas Šilalės rajono seniūnijose“ (dalyvavo Kvėdarnos ir Bilionių, Laukuvos, Kaltinėnų, Žadeikių, Traksėdžio, Bijotų, Upynos, Šilalės kaim. ir Šilalės miesto seniūnijų atstovai, bendruomenių pirmininkai, seniūnaičiai ir kt. suinteresuoti asmenys); Sudaryta darbo grupė dėl Pagalbos teikimo modelio savižudybės atveju sukūrimo ir Krizių įveikimo komandos sudarymo.

4.3. Kiti rodikliai. Nedarbas

Nedarbas siejamas su asmens (šeimos) mažomis pajamomis, negebėjimu apsirūpinti pirmos būtinybės ir kitomis prekėmis, apmokėti mokesčius, sveikatos draudimo nebuvimu. Šilalės rajono savivaldybėje registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus asmenų santykis nuolat mažėja. 2018 m. sausio 1 d. nedarbo lygis sudarė 6,8 proc., ir jis yra mažesnis, palyginti su Tauragės apskrities bei šalies vidurkiais.

Vidutinis metinis bedarbių procentas nuo darbingo amžiaus gyventojų 2012-2017 m.

2 diagrama.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamento duomenų bazė www.stat.gov.lt.

Mažos pajamos. Mažas pajamas gaunantiems asmenims (šeimoms) mokamos socialinės pašalpos. Vidutiniškai 2017 metais socialinės pašalpos buvo mokamos apie 800 gavėjų, per metus išmokėta apie 495,9 tūkst. eurų. Socialinė pašalpa buvo skiriama ne tik bedarbiams, bet ją gaudavo ir dalis dirbančiųjų šeimų, nes jų gaunamų pajamų dydis buvo mažesnis nei valstybės remiamų pajamų dydis. Asmenų (šeimų) bedarbystės ar nepritekliaus atvejais teikiama ne tik pinigine socialine parama, bet ir socialinės paslaugos: daug dėmesio skiriama informavimui, tarpininkavimui, atstovavimui, aprūpinimui maisto produktais. Bedarbiai skatinami integruotis į darbo rinką.

5. Esamos socialinių paslaugų infrastruktūros savivaldybėje analizė

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymu, Savivaldybė atsako už socialinių paslaugų teikimo savo teritorijos gyventojams užtikrinimą, planuoja ir organizuoja socialines paslaugas, kontroliuoja bendrųjų socialinių paslaugų ir socialinės priežiūros kokybę. Socialinių paslaugų tinklą Šilalės rajono savivaldybėje sudaro stacionarios ir nestacionarios paslaugų įstaigos, taip pat paslaugos, perkamos iš kito pavaldumo socialinių įstaigų.

Šilalės rajono savivaldybėje veikiančios socialinių paslaugų įstaigos, organizacijos

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų įstaigos tipas pagal žmonių socialines grupes	Socialinių paslaugų įstaigos pavadinimas	Pavaldumas	Vietų (gavėjų) skaičius	
				iš viso	iš jų finansuojamų savivaldybės
1.	Socialinės globos namai	Šilalės rajono savivaldybės Pajūrio vaikų globos namai	Savivaldybės biudžetinė įstaiga	24	24
		Kaltinėnų parapijos senelių globos namai	Parapija	60	53
		Kvėdarnos parapijos senelių globos namai	Parapija	20	23
2.	Bendruomeninės įstaigos	Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos Šilalės rajono filialas	NVO	5	-
		Šilalės krašto neįgaliųjų sąjunga	NVO	10	-
		Lietuvos sutrikusios psichikos žmonių globos bendrijos Šilalės skyrius	NVO	6	-
		Telšių vyskupijos Šilalės Šv. Pranciškaus Asyžiečio parapijos Caritas	NVO	8	-
		Koordinacinis centras „Gilė“	NVO	12	-
		Šilalės kurčiųjų draugija (VŠĮ Klaipėdos kurčiųjų reabilitacijos centras)	NVO	16	-

3.	Kitos socialinių paslaugų įstaigos	Šilalės rajono socialinių paslaugų namai	Savivaldybės biudžetinė įstaiga	78	78
		Šilalės suaugusiųjų mokyklos lavinamoji klasė spec. poreikių vaikams	Savivaldybės biudžetinė įstaiga	19	19
		VšĮ Kaltinėnų PSPC palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninė	Steigėjas Šilalės rajono savivaldybės taryba	6	10

Šilalės rajono socialinių paslaugų namai teikia daugumą Socialinių paslaugų kataloge numatytų paslaugų, aprūpina gyventojus kompensacine technika, organizuoja akcijas ir vykdo programas įvairioms savivaldybės gyventojų socialinėms grupėms, bendradarbiaudami su Savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriumi bei tarnybomis, nevyriausybinėmis organizacijomis, teisėsaugos ir teisėtvarkos institucijomis, švietimo, gydymo ir sveikatos priežiūros bei kitomis įstaigomis. Šilalės rajono socialinių paslaugų namai teikia:

1. Bendrąsias socialines paslaugas:
  - 1.1.informavimas;
  - 1.2.konsultavimas,
  - 1.3.tarpininkavimas ir atstovavimas,
  - 1.4. sociokultūrinės paslaugos,
  - 1.5.maitinimo organizavimas,
  - 1.6.asmeninės higienos paslaugų organizavimas (dušo, skalbinių skalbimo ir lyginimo),
  - 1.7.aprūpinimas būtiniaisiais drabužiais ir avalyne,
  - 1.8.transporto paslaugų organizavimas;
2. Socialinės priežiūros paslaugas:
  - 2.1.pagalba į namus,
  - 2.2.apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose,
  - 2.3.laikinas apnakvindinimas,
  - 2.4.apgyvendinimas krizių atvejais,
  - 2.5.socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas vaikams iš socialinės rizikos šeimų Vaikų dienos centre;
3. Socialinės globos paslaugas:
  - 3.1.dienos socialinės globos paslaugas asmens namuose ir institucijoje,
  - 3.2.trumpalaikės socialinės globos paslaugos teikiamos paslaugos vaikams, kuriems nustatyta laikinoji globa (rūpyba).

Socialinių paslaugų namai įgyvendina projektą „Integrali pagalba“, kur teikiamos kompleksinės paslaugos 36 asmenims jų namuose.

Vykdoma globėjų (rūpintojų) ir tėvių paieškos, rengimo, atrankos, konsultavimo ir pagalbos jiems teikimo programa.

Dalyvauja Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo projekte ir bendradarbiauja su labdaros ir paramos fondu „Maisto bankas“.

Projekto „Atverkime kartu namų duris – priimkime vaiką į šeimą“ metu teiktos psichologinės paslaugos globėjams ir tėviams, parengt skelbimai ir straipsniai rajono spaudoje, surengti seminarai globėjams, tėviams ir besiruošiantiems jais tapti, organizuota kalėdinė popietė globėjams ir tėviams.

Projekto „Kompleksinės pagalbos vaikui ir šeimai dienos centras“ metu dėmesys skirtas

vaikų užimtumui: organizuotos pažintinės kelionės, edukacinės išvykos, buvo teikiamos individualios ir grupinės psichologinės paslaugos vaikams ir jų šeimoms, įsigytas spintų komplektas bibliotekai, papildomai įrengtos persirengimo spintelės Vaikų dienos centrą lankantiems vaikams. Projekto „Aš myliu Lietuvą – ar tu ją myli?“ įgyvendinimo metu organizuotos kelionės į Kauną, Šiaulius, aplankytas Katinų muziejus, Dviračių muziejus, Tado Ivanausko zoologijos muziejus, Kauno zoologijos sodas, vaikai supažindinti su IX forto istorija.

Iš akcijos „Išsipildymo akcija 2017“ lėšos skirtos vaikų sveikatinimui: įsigytos šiaurietiško ėjimo lazdos (12 porų), praveisti du užsiėmimai su sertifikuota šiaurietiško ėjimo instruktore.

2017 m. gegužės 30 d. Šilalės rajono savivaldybės administracija pasirašė sutartį su Europos socialinio fondo agentūra dėl projekto „Kompleksinių paslaugų šeimai teikimas Šilalės rajono savivaldybėje“ įgyvendinimo. Bendruomeninių šeimoms namų funkciją atlieka Šilalės rajono socialinių paslaugų namai kartu su partneriu koordinaciniu centru „Gilė“ ir teikiama psichosocialinė pagalba (psichologo konsultacijos, sisteminis šeimos konsultavimas), pozityvios tėvystės mokymai, vaikų priežiūros paslaugos ir pavėžėjimo paslaugos.

Toliau numatoma ieškoti galimybių iškelti iš Šilalės rajono socialinių paslaugų namų teikiamas apnakvindinimo paslaugas dėl įstaigoje gyvenančių nepilnamečių vaikų, kuriems nustatyta laikinoji globa (rūpyba), saugumo.

2018 m. Šilalės rajono socialinių paslaugų namai tęsia dviejų projektų vykdymą: „Atverkime kartu namų duris – priimkime vaiką į šeimą“ ir „Kompleksinės pagalbos vaikui ir šeimai dienos centras“. Numatoma dalyvauti savivaldybės skelbiamuose projektuose: „Vaikų ir jaunimo vasaros poilsio programoje“, „Visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos“ bei ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos skelbiamuose projektuose.

Šilalės rajono savivaldybės Pajūrio vaikų globos namai teikia ilgalaikės socialinės globos paslaugas vaikams, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba). Globos įstaigos klientai nuo 1 metų iki 18 metų vaikai (išskirtiniais atvejais vyresni, rajono Tarybos sprendimu, iki įgis vidurinį išsilavinimą). Įstaigoje užtikrinama globojamam ar laikinai globos namuose apgyvendintam vaikui socialinė globa bei kitos socialinės paslaugos. Šiuo metu 24 vaikai gyvena šeimynomis, iki 8 vaikų kiekvienoje. 3 šeimynose vaikai gyvena po vieną ar po du kambaryje. Socialinis darbas organizuojamas pagal kiekvieno vaiko individualų socialinės globos planą. Įgyvendinant perėjimo nuo institucinės globos prie globos šeimoje ir bendruomenėje procesą, numatoma rinkti informaciją, atlikti analizę dėl Pajūrio vaikų globos namų reorganizacijos į kitokio pobūdžio socialinių paslaugų įstaigą.

- Pajūrio vaikų globos namai ir toliau tęsia užmegztą bendradarbiavimą su „Meda Project“, įsitraukiant į socialinį neformalaus ugdymo projektą „Ebru menas – tapymas ant vandens“. Užsiėmimai Pajūrio vaikų globos namuose vyksta 1 kartą per mėnesį (2017-09 – 2018-05 mėnesiais). Tai puiki, išskirtinė terapija vaikams. Projekto finansavimas vykdomas „Išsipildymo akcijos 2016“ lėšomis.
- Vykdytas Šilalės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos Alkoholio, tabako, narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo prevencijos ir kontrolės 2014-2018 metų programos projektas „Pajūrio vaikų globos namai be tabako“. Projektui vykdyti skirta 100 eurų. Už šias lėšas išpirkti užsiėmimai vaikams Šilalės sporto mokyklos baseine. Rėmėjų dėka plaukta baidarėmis Jūros upe. Prevencinę paskaitą-diskusiją vaikams dovanojo lektorius Donatas Grigalis. Daug renginių organizuota Pajūrio rekreaciniame zonoje, išleisti prevenciniai stendai vaikų globos namuose ir t.t.
- Vykdyta tęstinė etninės kultūros plėtros programa „Atrask save praeities lobiuose – 7“. Vykdymui skirta 250 eurų. Projekto dėka vaikai turėjo galimybę aplankyti Mažosios Lietuvos kraštą, kur lankė muziejus, dalyvavo edukaciniuose užsiėmimuose. Aplankė Martyno Jankaus muziejų, kur edukacinių užsiėmimų metu mokėsi sau pasigaminti knygą. Poilsiaivo Mažosios Lietuvos paveikslų sodų-galerijoje po atviru dangumi, žvalgėsi nuo Rambyno kalno. Bendradarbiaujant su Norkaičių tradicinių amatų ir etnokultūros centru, globos namuose surengta tradicinių amatų popietė, kurios metu buvo gaminamos plaušinės

iš vilnos, iš lininių siūlų pinamos apyrankės, ragauta naminė kepta duona. Organizuota liaudiškų šokių vakaronė. Baigiantis metams, Kretingos muziejuje aplankyta tautinių rūbų paroda, vaikai supažindinti su tautinio kostiumo detalėmis, rūbų gaminimo technika. Dalyvavo edukacinėje pamokoje „Rinktinių juostų audimas“, kiekvienas turėjo galimybę sau pasidovanoti savo rankomis austą juostelę. Programa baigta Adventine vakarone, kurios svečiais buvo Pajūrio „Bočiai“, Pajūrio parapijos kunigas Antanas Mačius bei buvęs ansamblio „Lietuva“ orkestro vadovas, birbynininkas, liaudiškų instrumentų meistras, bitininkas Kazys Budrys.

- Vaikų ir jaunimo vasaros poilsio programos dėka, mūsų programa „Kartu-mes jėga“ buvo finansuota 400 eurų, už juos 2 globotiniai (rūpintiniai) turėjo galimybę dalyvauti „Pasaka“ stovykloje prie Baltijos jūros. Dalis vaikų dalyvavo nemokamoje stovykloje Bikavėnuose (amatų), tarptautinėje etnokultūrinėje stovykloje „Etnokultūros kūrybinės dirbtuvės“ Paežerio kaime.
- Grupė vaikų dalyvavo kasmetiniame Egidijaus Bičkausko organizuojamame kartingų turnyre Plytinės kartodrome. Ugdytinių komandai pavyko laimėti specialųjį prizą-kelionę į Klaipėdos Kruizinių laivų terminalą ir pasiplaukiojimą laivu stebint Klaipėdos uosto akvatoriją.
- Grupelė vaikų dalyvavo Palangos savivaldybės organizuotoje dviejų dienų pramoginėje programoje „Pasveikink jūrą Palangoje“.
- Kelinti metai iš eilės naudojasi vaikai galimybe pramogauti nemokamai Druskininkų vandens parke, šią pramogą mums dovanoja Vaikų gynimo dienos proga Druskininkų vandens ir pramogų parkas.
- Dalyvauta kalėdiniame projekte „Kalėdinės vaikų svajonės“ pieštos kalėdinės svajonės, daliai vaikų rajono verslininkai padėjo įgyvendinti jų kalėdinių dovanėlių svajones.
- Dalyvauta įvairiuose socialiniuose projektuose: „Įmonių dienos vaikams ir su vaikais 2016“, „Žvejok 2017“, „Darom“, „Išsipildymo akcija“, Tauragės apskrities vaikų globos namų socialinio projekto „Būkime draugais“ sąskrydyje „O mes kartu-tokie nuostabūs“, „Savaitė be patyčių“ ir kt.

VšĮ Kaltinėnų PSPC palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninėje teikiamos trumpalaikės socialinės globos paslaugos senyvo amžiaus, suaugusiems asmenims su fizine negalia ir socialinės rizikos asmenims.

Šilalės rajono Kaltinėnų ir Kvėdarnos parapijų senelių globos namuose teikiamos ilgalaikės socialinės globos paslaugos senyvo amžiaus asmenims ir suaugusiems asmenims su negalia.

Nevyriausybinių neįgalųjų įstaigos teikia gyventojams bendrąsias socialines paslaugas, ypač sociokultūrinės, tarpusavio pagalbos, socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo bei kitas paslaugas.

Seniūnijose dirbantys socialiniai darbuotojai teikia informavimo, konsultavimo, tarpininkavimo socialines paslaugas, tiria šeimų gyvenimo ir buitines sąlygas, vertina asmenų socialinių paslaugų poreikį, taip pat priima prašymus visoms socialinėms išmokoms, kompensacijoms ir paramai gauti. Socialiniai darbuotojai darbu su socialinės rizikos šeimomis teikia socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas seniūnijų teritorijose gyvenančioms šeimoms.

5.1. Socialinių paslaugų infrastruktūros išsidėstymas ir socialinių paslaugų teikimo savivaldybėje (seniūnijose) pakankamumo lygis

Socialinių paslaugų teikėjų pasiskirstymas pagal seniūnijas:

Seniūnijos pavadinimas	Socialinės paskirties įstaigos ir nevyriausybinės organizacijos pavadinimas
Šilalės miesto	Šilalės rajono socialinių paslaugų namai
	Telšių vyskupijos Šilalės Šv. Pranciškaus Asyžiečio parapijos „Caritas“
	Šilalės krašto neįgaliųjų sąjunga
	Lietuvos sutrikusios psichikos žmonių globos bendrijos Šilalės skyrius
	Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos Šilalės skyrius
	Šilalės kurčiųjų draugija (VŠĮ Klaipėdos kurčiųjų reabilitacijos centras)
	Koordinacinis centras „Gilė“
Pajūrio	Šilalės rajono savivaldybės Pajūrio vaikų globos namai
Kvėdarnos	Kvėdarnos parapijos senelių globos namai
Kaltinėnų	Kaltinėnų parapijos senelių globos namai
	VŠĮ Kaltinėnų PSPC palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninė
Bijotų	Bijotų vaikų dienos centras

6. Savivaldybės galimybių teikti socialines paslaugas ir socialinių paslaugų poreikio įvertinimas

Pagrindiniai socialinių paslaugų gavėjai Šilalės rajono savivaldybėje yra senyvo amžiaus asmenys, asmenys su negalia, likę be tėvų globos vaikai, socialinės rizikos asmenys, socialinės rizikos šeimos bei jose augantys vaikai.

Savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius, vykdydamas teisės aktais nustatytas socialinių paslaugų organizavimo funkcijas, Vaiko teisių apsaugos skyrius, seniūnijų socialiniai darbuotojai teikia informavimo bei konsultavimo paslaugas, vykdo kitas nustatytas administravimo procedūras: socialinių paslaugų skyrimą, socialinių paslaugų poreikio nustatymą, finansinių galimybių vertinimą. Šilalės rajono savivaldybės gyventojams siekiama teikti kuo daugiau ir įvairesnių socialinių paslaugų, atsižvelgiant į jų poreikius.

2017 metų duomenys

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų rūšys pagal žmonių socialines grupes	Asmenų (šeimų) skaičius, kuriems socialinių paslaugų poreikis		1000 gyventojų tenka vietų/ 26196	Iš jų finansuoja savivaldybė
		įvertintas	nepatenkintas		
1	2	3	4	5	6
1.	Ilgalaikė socialinė globa:				
	Kaltinėnų parapijos senelių globos namai	53	-	2,0	2,0
	Kvėdarnos parapijos senelių globos namai	23	-	0,9	0,9
	Pajūrio vaikų globos namai	24	-	0,9	0,9
	Klaipėdos apskrities Klaipėdos sutrikusio vystymosi kūdikių globos namai	3	-	0,1	-
	Skalvijos vaikų globos namai	7	-	0,3	0,2 (5)
	Plungės vaikų globos namai	2	-	0,1	0,1

	Socialinės globos namai asmenims su proto negalia	25	-	1,0	1,0
2.	Trumpalaikė socialinė globa:				
	VšĮ Kaltinėnų PSPC slaugos ir palaikomojo gydymo ligoninė	6	-	0,2	0,2
3.	Dienos socialinė globa:				
	Institucijoje	22	-	0,8	0,8
	Integralios pagalbos teikimas (dienos socialinės globos ir slaugos)	36	-	1,4	1,4

Savivaldybės institucijų (Socialinės paramos skyrius, Vaiko teisių apsaugos skyrius, rajono seniūnijos ir kt.), socialinės paskirties įstaigų ir nevyriausybinų organizacijų, teikiančių rajono gyventojams socialines paslaugas, pastangomis tenkinami rajono gyventojų poreikiai bendrosioms paslaugoms: jie gauna reikalingą informaciją, juos konsultuoja kvalifikuoti institucijų ir įstaigų darbuotojai ir turintys patirtį nevyriausybiniuose organizacijose dirbantys savanoriai, nevyriausybiniuose organizacijose ir socialinės paskirties įstaigose organizuojamos sociokultūrinės priemonės, kuriose pagrindiniai dalyviai – senyvo amžiaus ir neįgalūs asmenys, tačiau šiose priemonėse, jeigu tik pageidauja, gali dalyvauti ir kitų socialinių grupių asmenys.

6.1. Savivaldybės organizuojamų socialinių paslaugų analizė

6.1.1. Ilgalaikės socialinės globos paslaugos teikiamos nesavarankiškiems senyvo amžiaus ir suaugusiems asmenims su negalia ir iš dalies savarankiškiems – neįgaliesiems bei senyvo amžiaus asmenims, kai artimieji dėl objektyvių priežasčių negali jais pasirūpinti.

Socialinės globos paslaugos perkamos iš parapinių Kaltinėnų, Kvėdarnos senelių globos namų bei kitų valstybinių socialinės globos įstaigų 102 Šilalės rajono savivaldybės gyventojams, iš kurių 52 asmenys su sunkia negalia ir 50 – senyvo amžiaus ir neįgalūs asmenys. 2017 metais globos namuose apgyvendinta 14 asmenų.

Įstaigos pavadinimas	Paslaugų gavėjų skaičius 2018-01-01	Per metus apgyvendintų asmenų skaičius			
		2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.
1. Ilgalaikės socialinės globos paslaugų teikėjai senyvo amžiaus ir suaugusiems asmenims su negalia	102	8	13	21	14
Kaltinėnų parapijos globos namai	53	6	4	12	8
Kvėdarnos parapijos senelių globos namai	23	1	6	3	3
Stonaičių socialinės globos namai	4	1	-	-	-
Viliaus Gaigalaičio globos namai	-	-	-	1	-
Dūseikių socialinės globos namai	5	-	-	1	-
Adakavo socialinės globos namai	8	-	2	-	1
Ventos socialinės globos namai	6	-	1	2	-
Linkuvos socialinės globos namai	1	-	-	1	-
Macikų socialinės globos namai	2	-	-	1	2
2. Socialinės globos paslaugos tėvų globos netekusiems vaikams	36	Per metus apgyvendintų vaikų skaičius			
		9	13	19	1
Plungės vaikų globos namai	2	-	-	-	-
Klaipėdos sutrikusio vystymosi kūdikių namai	3	2	10	6	-

Pajūrio vaikų globos namai	24	7	3	11	1
Skalvijos vaikų globos namai	7	-	-	-	-
Ventos socialinės globos namai	1	-	-	2	-

Saltinis: Vaiko teisių apsaugos skyriaus ir Socialinės paramos skyriaus duomenys.

Už gyventojams teikiamas ilgalaikės socialinės globos paslaugas, pagal sudarytas paslaugų pirkimo sutartis, yra apmokama iš valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos lėšų, Savivaldybės biudžeto lėšų ir asmens gaunamų lėšų.

Skiriant ilgalaikes socialinės globos paslaugas asmenims yra įvertinamos jų finansinės galimybės. Asmuo už paslaugas kiekvieną mėnesį moka 80 proc. gaunamų pajamų, 1 proc. nuo turimo turto vertės, viršijančios normatyvą, ir 100 proc. gaunamos tikslinės slaugos ar tikslinės priežiūros (pagalbos) kompensacijos. Susidaręs skirtumas tarp nustatytos paslaugos kainos per mėnesį ir asmens įmokų nuo gaunamų pajamų apmokamas iš Specialiosios tikslinės dotacijos ir Savivaldybės biudžeto lėšų.

6.1.2. Trumpalaikės socialinės globos paslaugos VŠĮ Kaltinėnų PSPC palaikomojo gydymo ir slaugos skyriuje yra teikiamos asmenims, kuriems dėl ligos, nepriežiūros, neįgalumo, senatvės ar sveikatos privalomuoju draudimu nedraustiems asmenims ši paslauga yra reikalinga. Poreikis išauga šaltuoju metų laiku, kai vieniši asmenys nebegali savarankiškai pasirūpinti savo buitimi, asocialūs asmenys neturi nuolatinio šildomo būsto. 2017 metais šia paslauga pasinaudojo 6 Šilalės rajono gyventojai.

Trumpalaikės socialinės globos paslaugos	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.
VŠĮ Kaltinėnų PSPC Palaikomojo gydymo ir slaugos skyrius	6	8	14	6
Šilalės rajono socialinių paslaugų namai (vaikams)	9	12	16	17

Saltinis: Socialinės paramos skyriaus duomenys.

6.1.3. Socialinės globos paslaugos tėvų globos netekusiems vaikams, kuriems nustatoma laikinoji ar nuolatinė globa arba rūpyba. 2017 metais šios paslaugos buvo teikiamos 85 vaikams, iš kurių 2 – Plungės vaikų globos namuose, 3 – Klaipėdos sutrikusio vystymosi kūdikių namuose, 7 – „Skalvijos“ vaikų globos namuose, Socialinių paslaugų namuose – 49, Pajūrio vaikų globos namuose – 24. Šilalės VTAS duomenimis, išlieka vidutiniškai šiek tiek didesnis globojamų (rūpinamų) vaikų skaičius šeimose.

Metai	Nustatomų globų (rūpybų) skaičius per metus	Bendras globojamų (rūpinamų) vaikų skaičius		
			Šeimoje	Institucijoje
2012	14	133	79	54
2013	41	119	69	50
2014	33	119	67	52
2015	42	118	65	53
2016	46	128	63	65
2017	55	124	73	51

Saltinis: Vaiko teisių apsaugos skyriaus duomenys.

Nustatant globą, siekiama laikytis globos nustatymo šeimoje prioriteto ir tenkinti pagrindinį vaiko interesą – augti šeimos aplinkoje, tačiau tai įgyvendinti gana sudėtinga, nes nuolat mažėja šeimų, pageidaujančių globoti ir įvaikinti vaikus.

6.1.4 Dienos socialinės globos paslaugas sunkiųjų negalių turintiems asmenims asmenims namuose teikia Šilalės rajono socialinių paslaugų namai. Neįgaliems asmenims teikiama integrali pagalba, nuolatinės specialistų priežiūros reikalaujanti pagalba dienos metu nuo 2,5 iki 4 val. per dieną kiekvieną darbo dieną. Ši paslauga teikiama 36 neįgaliems asmenims, kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis, bei teikiama konsultacinė pagalba šeimos nariams.

6.1.5 Dienos socialinės globos paslaugas institucijoje teikia Šilalės rajono socialinių paslaugų namai, paslaugas gauna 22 neįgalūs asmenys. Dienos socialinės globos paslaugos institucijoje teikiamos jaunuoliams ir suaugusiems asmenims su negalia, kurie gyvena savo namuose, o dienos metu jiems teikiama priežiūra, ugdymas arba dalyvavimas bendruomenės veikloje, siekiant išvengti izoliacijos ir vienišumo.

6.1.6 Socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos yra teikiamos Socialinių paslaugų namų Vaikų dienos centre mokyklinio amžiaus socialinės rizikos ir socialinės rizikos šeimų vaikams dienos metu. Jiems teikiamos šios paslaugos:

- bendrosios socialinės paslaugos (informavimas, konsultavimas, tarpininkavimas, bendravimas, laisvalaikio organizavimas, maitinimo organizavimas (kai paslauga teikiama ilgiau nei 5 val. per dieną), pamokų ruošą);
- sociokultūrinės paslaugos (kūrybinė veikla, tradicinių švenčių šventimas, sportinė veikla).

6.1.7 Socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos teikiamos socialinės rizikos šeimoms, auginančioms nepilnamečius vaikus.

Socialinės rizikos šeimų, auginančių nepilnamečius vaikus, apskaitą administruoja Vaiko teisių apsaugos skyrius. Į apskaitą įrašomos šeimos, kuriose šeimos narių bendradarbiavimas ir emocinis bendravimas yra sutrikę, o vyraujanti neigiama aplinka neskatina sveiko ir produktyvaus šeimoje gyvenančio vaiko asmenybės augimo ir vystymosi. Socialinės rizikos šeimų, auginančių vaikus, pasiskirstymas seniūnijose yra netolygus, tai iliustruoja ši lentelė:

Seniūnija	Etatų skaičius	Socialinės rizikos šeimų, esančių VTAS apskaitoje, skaičius ir vaikų skaičius jose									
		2013 m.		2014 m.		2015 m.		2016 m.		2017 m.	
		šeimos	vaikai	šeimos	vaikai	Šeimos	Vaikai	Šeimos	Vaikai	Šeimos	vaikai
Bijotų	1	11	31	8	27	8	26	10	29	9	28
Bilionių	0,75	3	7	3	8	3	8	3	8	3	9
Didkiemio	0,75	-	-	-	-	2	4	3	7	3	5
Kaltinėnų	1	12	35	10	29	9	24	10	32	11	19
Kvėdarnos	2	16	34	14	24	21	42	19	48	16	41
Laukuvos	2	17	43	16	38	16	40	15	44	17	32
Palentinio	0,5	2	6	1	1	2	3	-	-	1	2
Pajūrio	1	8	21	8	21	12	23	11	24	9	13
Šilalės kaimiškoji	1	7	16	6	14	8	16	6	12	8	15
Šilalės m.	2	13	22	12	24	8	18	12	25	19	29
Tenenių	1	5	13	5	12	5	12	5	12	5	11
Traksėdžio	-	9	21	10	23	9	18	5	9	2	-
Upynos	1	11	29	11	29	12	27	10	29	11	28
Žadeikių	1	3	14	4	20	6	23	5	22	4	19
Iš viso	15	117	292	108	270	121	284	114	301	118	251

Saltinis: Vaiko teisių apsaugos skyriaus duomenys.

Paslaugas socialinės rizikos šeimoms teikia 15 socialinių darbuotojų seniūnijose. Vidutiniškai vienam socialiniam darbuotojui, 2018-01-01 duomenimis, teko aptarnauti po 8 šeimas ir jose augančius 16 vaikų. Nuo 2017 metų rekomenduojamas normatyvas vienam darbuotojui paslaugas teikti – ne daugiau kaip 10 šeimų, kuris nėra viršijamas.

Šių paslaugų organizavimo ir jų kokybės gerinimo procese aktyviai dalyvauja Socialinės paramos ir Vaiko teisių apsaugos skyrių specialistai. Atliekamo socialinio darbo su socialinės rizikos šeimomis analizė rodo, jog socialinių paslaugų teikimo laikotarpiu situacija šeimose gerėja, nuosekliai teikiant paslaugas šeimai ir vaikui, situacija kinta – sprendžiamos įsisenėjusios problemos, mažinama socialinė atskirtis. Be abejo, tai sunkus ir sudėtingas darbas, reikalaujantis specialių žinių ir įgūdžių, tačiau teikiantis vilties, kad, socialiniams darbuotojams įgijus daugiau patirties, bus vykdomas kokybiškesnis šių šeimų socialinių įgūdžių ugdymas ir

palaikymas. Būtent socialiniai darbuotojai, būdami arčiausiai žmogaus, greičiausiai pastebi jo problemas, įvertina socialinių paslaugų poreikį ir motyvuoja paslaugos gavėją keistis.

6.1.8 Pagalbos į namus paslaugas asmenims teikia Šilalės rajono socialinių paslaugų namai. Asmenys nori kuo ilgiau gyventi savo namuose ir gauti pagalbą savo namų aplinkoje. Teikiamų socialinių paslaugų į namus sudėtis konkrečiam asmeniui gali būti skirtinga, bet susidedanti ne mažiau kaip iš 3 paslaugų. Šios paslaugos gali būti skiriamos nuo 2 val. iki 10 val. per savaitę asmeniui (šeimai). Pagalbos namuose tarnyboje dirba socialinio darbuotojo padėjėjai. Pagalbos namuose paslaugas šiuo metu gauna 135 asmenys, tačiau šis skaičius nuolatosis kinta.

6.1.9 Šilalės rajono socialinių paslaugų namai teikia intensyvios krizių įveikimo socialinės priežiūros paslaugas socialinės rizikos asmenims. Laikino apnakvindinimo (iki 6 mėn.) paslaugos 2017 metais buvo suteiktos 17 asmenų. Laikino apgyvendinimo paslaugos teikiamos asmenims, nukentėjusiems nuo smurto šeimose ar atsidūrusiems kritinėse situacijose, 2017 m. pasinaudojo 34 asmenys (12 moterų, 1 vyras ir 21 vaikas).

6.1.10 Vaikams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių (negalia, sutrikimai, mokymosi sunkumai), pagal Pedagoginės psichologinės tarnybos nustatytą poreikį Šilalės suaugusiųjų mokykloje yra teikiama švietimo specialistų pagalba 19 asmenų, specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems asmenims nuo 7 iki 21 metų su vidutiniu ar žymiu intelekto sutrikimu.

6.1.11 Pagalba globėjams (rūpintojams) ir įvaikintojams. Šilalės rajono socialinių paslaugų namų atestuoti socialiniai darbuotojai 2017 metais vykdė įvadinius mokymus pagal bendrą globėjų (rūpintojų) ir tėvių programą, juose dalyvavo 14 asmenų (9 šeimos). Darbuotojų parengtos 24 išvados dėl laikinosios globos, laikinai svečiuotis 11 išvadų (8 teigiamos ir 3 neigiamos), atliktas 1 globos (rūpybos) kokybės vertinimas. Konsultacijos teiktos: įstaigoje 19 kartų, globėjų (rūpintojų) namuose 56 kartus, 68 kartus telefonu. Vyko 2 savitarpio paramos grupės užsiėmimai bei 2 seminarai globėjams, dalyvauta 62 kartus globos planų sudarymuose, peržiūrose. Vykdomos globos (rūpybos) šeimoje ir įvaikinimo viešinimo priemonės: lankstinukai, skrajutės, reklaminiai plakatai, rajoninė spauda, dalyvavimas seniūnijų atskaitiniuose susirinkimuose (14 seniūnijų). Per 2017 m. įvyko numatyti įvadiniai mokymai pagal GIMK programą Pajūrio vaikų globos namų ir Socialinių paslaugų namų darbuotojams, dirbantiems su globojamais vaikais.

6.1.12 Maitinimo organizavimo paslaugas teikia Šilalės rajono socialinių paslaugų namai. Įstaigos valgykloje nemokamo maitinimo paslaugas per 2017 m. gavo 42 Šilalės miesto gyventojai ir dienos centro lankytojai (4575 kartai).

Šilalės rajono socialinių paslaugų namai dalyvauja Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo projekte „Parama maisto produktais“. 2017 metais parama maisto produktais labiausiai nepasiturintiems asmenims buvo dalijama šešis kartus: 3530 savivaldybės gyventojams išdalinta 105 354 kg maisto produktų. Šilalės rajono socialinių paslaugų namai, bendradarbiaudami su labdaros ir paramos fondu „Maisto bankas“, teikia paramą mažas pajamas turintiems Šilalės rajono gyventojams. Per 2017 m. „Maisto banko“ 2- jų akcijų metu surinkti maisto produktų paketai išdalyti 450 asmenų.

6.1.13 Skalbimo paslaugas teikia Šilalės rajono socialinių paslaugų namai. Įstaigoje skalbimo paslaugos per 2017 m. suteiktos 102 Šilalės miesto gyventojams (1099 kartai).

6.1.14 Dušo paslaugas teikia Šilalės rajono socialinių paslaugų namai. Įstaigoje dušo paslaugomis per 2017 m. pasinaudojo 22 Šilalės miesto gyventojai (184 kartai).

6.1.15 Specialaus transporto paslaugas Šilalės rajono socialinių paslaugų namai pagal poreikius teikia asmenims, kurie dėl negalios, ligos ar senatvės turi judėjimo problemų ir dėl sveikatos ar pajamų trūkumo negali naudotis visuomeniniu transportu. Paslaugos teikiamos Socialinių paslaugų namų dienos centrą lankantiems žmonėms, neįgalieji vežami atlikti dializės procedūras. 2017 metais suteikta 127 asmenims specialaus transporto nuolatinio pobūdžio paslaugų (6088 kartai).

Gyventojų aprūpinimą techninės pagalbos priemonėmis vykdo Šilalės rajono socialinių paslaugų namai. Per 2017 m. įstaiga išdavė kompensacinę techniką 232 asmenims ir priėmė gražinamas techninės pagalbos priemones iš 82 asmenų.

Būsto pritaikymo neįgaliesiems programa (gyvenamojo būsto ir aplinkos) įgyvendinama asmenims, turintiems judėjimo negalią, iš Savivaldybės ir Valstybės biudžetų lėšų. Taip sudaroma žmonėms palankesnė gyvenamoji aplinka. Vykdamas būsto pritaikymo neįgaliesiems programą, 2017 metais buvo pritaikyti 6 būstai ir gyvenamoji aplinka (iš jų 2 neįgaliesiems vaikams), darbams atlikti panaudota 31934,0 Eur, iš jų: 19983,0 Eur – Valstybės biudžeto lėšų ir 11951,0 Eur – Savivaldybės biudžeto lėšų.

Neįgaliųjų nevyriausybinės organizacijos yra svarbūs bendrųjų socialinių paslaugų teikėjai rajono gyventojams. Jų teikiamos paslaugos yra pigesnės, žmonėms lengviau prieinamos, tiksliau atspindi įvairių socialinių grupių asmenų poreikius.

Šilalės rajono savivaldybė skatina neįgaliųjų nevyriausybinių organizacijų veiklą, sėkmingai organizuoja **socialinės reabilitacijos paslaugų** neįgaliesiems bendruomenėje projektų įgyvendinimą. Neįgaliųjų reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos projektams įgyvendinti 2017 metais skyrė 33584,0 Eur, Šilalės rajono savivaldybė – 6717,0 Eur. Paraiškas pateikė 4 nevyriausybinės organizacijos.

Socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektams finansuoti skirtų valstybės ir Savivaldybės biudžetų lėšų paskirstymas 2013 - 2017 metais

Organizacijos pavadinimas	Skirtos lėšos 2013 m. (Lt)	Skirtos lėšos 2014 m. (Lt)	Skirtos lėšos 2015 m. (Eur)	Skirtos lėšos 2016 m. (Eur)	Skirtos lėšos 2017 m. (Eur)
Šilalės krašto neįgaliųjų sąjunga	64000,0	64700,0	18935,0	16578,30	20801,0
Šilalės sutrikusios psichikos žmonių globos bendrija	24000,0	25000,0	7385,0	7600,0	6000,0
VšĮ Klaipėdos kurčiųjų reabilitacijos centras	14000,0	15000,0	4489,0	4800,0	7000,0
VšĮ Šiaulių ir Tauragės regionų akliųjų centras	22300,0	24000,0	7096,0	6500,0	6500,0

Šaltinis: Socialinės paramos skyriaus duomenys.

Nuo 2015 m. Šilalės rajono savivaldybė įgyvendina **neįgaliųjų socialinės integracijos per kūno kultūrą ir sportą** projektą. Neįgaliųjų reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos projektui įgyvendinti 2017 metais skyrė 2806,0 Eur, Šilalės rajono savivaldybė – 842,0 Eur. Paraišką projekto įgyvendinimui pateikė Šilalės krašto neįgaliųjų sąjunga.

Koordinacinis centras „Gilė“ 2017 m. teikė šias paslaugas: specializuotą kompleksinę pagalbą nuo smurto nukentėjusiems asmenims (teisinė, psichologinė, tarpininkavimo, atstovavimo, konsultavimo ir kt.), socialinės rizikos šeimoms, krizę išgyvenantiems asmenims, smurtautojams. Veikia Bijotų vaikų dienos centras, kuriame per 2017 m. dienos priežiūros ir socialinių įgūdžių ugdymo paslaugas gavo 27 vaikai iš 13 šeimų. Koordinacinio centro „Gilė“ darbuotojai vykde įvairias prevencines veiklas smurtaujančioje aplinkoje gyvenantiems asmenims, prieš patyčias, savizudybes. Vykdoma Specializuoto pagalbos centro veikla asmenims nukentėjusiems nuo smurto, prevencinė smurto artimoje aplinkoje veikla.

Nuo 2017 m. gegužės mėn. Šilalės rajono savivaldybės administracija kartu su partneriais įgyvendina projektą „Kompleksinių paslaugų šeimai teikimas Šilalės rajono savivaldybėje“ Šilalės rajono socialinių paslaugų namai kartu su partneriu koordinaciniu centru „Gilė“ teikia psichosocialinę pagalbą (psichologo konsultacijos, sisteminis šeimos konsultavimas), pozityvios tėvystės mokymus, vaikų priežiūros paslaugas ir pavėžėjimo paslaugas. Projekto finansavimui skirta 213 828,00 Eur. Projekto tikslas – sudaryti sąlygas šeimai gauti kompleksiškai teikiamas paslaugas, užtikrinti paslaugų prieinamumą kuo arčiau šeimos gyvenamosios vietos, siekiant

įgalinti šeimą įveikti iškilusias krizes bei derinti šeimos ir darbo įsipareigojimus. Laukiami rezultatai – išplėtotos kompleksinės paslaugos šeimai visame rajone, pagerinat paslaugų prieinamumą, tikimybė; kad mažės šeimų, patiriančių krizę dėl vaikų auklėjimo, skrybų, netekčių ir negalios. Tėvai daugiau galės dalyvauti darbo rinkoje, be to, ikimokyklinio amžiaus vaikai iš Šilalės miesto ir aplinkinių seniūnijų bus užimami ir ugdomi.

7. Socialinių darbuotojų ir socialinių darbuotojų padėjėjų skaičius savivaldybėje

Eil. Nr.	Įstaigos	Socialinių darbuotojų skaičius		Socialinių darbuotojų padėjėjų skaičius
		iš viso	iš jų finansuojamų iš valstybės biudžeto	
1.	Savivaldybės socialinių paslaugų įstaigose:	22		55
1.1.	biudžetinėse	16	-	36
1.2.	nevyriausybinėse	6	-	19
2.	Savivaldybės administracijoje	24	14	-
	Iš viso	46	14	55

8. Ankstesnių metų socialinių paslaugų plano įgyvendinimo rezultatų trumpa apžvalga

Vertinant socialinių paslaugų plano 2017 m. įgyvendinimą nustatyta, kad buvo naudojamos visos priemonės pasiekti laukiamų rezultatų. Mūsų rajone plėtojamos socialinės paslaugos socialinės rizikos šeimoms ir asmenims. Teikiamos maitinimo, dušo, skalbimo, laikino apnakvindinimo ir laikino apgyvendinimo krizių atvejais paslaugos. Teikiant ilgalaikės socialinės globos paslaugas Kaltinėnų ir Kvėdarnos parapijų senelių globos namuose gerėja socialinių paslaugų kokybė ir visapusiška pagalba. Pasiiekti tinkami rezultatai, įgyvendinant teikimo pagalbą namų paslaugas pagyvenusiems ir seniems žmonėms, dienos socialinės globos asmens namuose, asmenims su sunkia negalia, tikslus. Bendradarbiauta su Šilalės rajono darbo birža, policija, mokyklomis, rajono nevyriausybinėmis organizacijomis, Visuomenės sveikatos biuru. Didėjant socialinių paslaugų poreikiui bei siekiant geresnės teikiamų paslaugų kokybės, turi būti plečiamas ne tik socialinių paslaugų įstaigų tinklas, bet ir užtikrinama bendruomenės, organizacijų, ginančių žmonių socialinių grupių interesus ir teises, pagalba.

III SKYRIUS UŽDAVINIAI IR PRIEMONIŲ PLANAS

9. Prioritetinės 2018 metų socialinių paslaugų plėtros kryptys:

1. Rengti ir įgyvendinti socialines programas, skatinti visuomenines organizacijas, savanorius, organizuoti socialines paslaugas.
2. Gerinti socialinių paslaugų prieinamumą ir kokybę, prioritetą teikti kompleksiskų nestacionarių socialinių paslaugų teikimui.
3. Užtikrinti tinkamą perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų vaikus globojančioms šeimoms, globėjams (rūpintojams), tėviams ar besirengiantiems jais tapti asmenims bei teikti kokybiškas paslaugas ir kvalifikuotą pagalbą.

10. 2018 metų priemonių planas

1 tikslas. Įgyvendinti socialines programas, skatinti visuomenines organizacijas, telkti savanorius socialinių paslaugų organizavimui bendruomenėse.

Uždaviniai	Priemonės	Lėšos	Atsakingi vykdytojai	Laukiami rezultatai
1. Įgyvendinti neįgaliųjų socialinės atskirties mažinimo priemonės, vykdyti neįgaliųjų socialinę integraciją	1.1. Neįgaliųjų socialinės integracijos 2016 - 2019 metų programa, patvirtinta Šilalės rajono tarybos	SB lėšos pagal atskiras veiklas	Savivaldybės administracija, Socialinės paramos skyrius, švietimo įstaigos, darbo birža, nevyriausybinės organizacijos, kultūros įstaigos	- Vykdomi neįgaliųjų socialinės integracijos renginiai (sporto, kultūriniai, informaciniai) pagal patvirtintą programą.
	1.2. Socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektas	VB-33,1 tūkst. Eur, SB-6,6 tūkst. Eur	Savivaldybės administracija, Socialinės paramos skyrius	- Pasirašytos 4 paslaugų teikimo sutartys. -Įgyvendinti reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektai
	1.3. Neįgaliųjų socialinės integracijos per kūno kultūrą ir sportą projektas	VB-2546,0 Eur, SB-764,0 Eur	Švietimo, kultūros ir sporto skyrius, Šilalės krašto neįgaliųjų sąjunga	- Pasirašytos paslaugų teikimo sutartys - Neįgaliųjų socialinės integracijos per kūno kultūrą ir sportą projektai
	Būsto pritaikymas neįgaliesiems	VB- 28,2 tūkst. Eur; SB- 17,7 tūkst. Eur.	Savivaldybės administracija, Socialinės paramos skyrius	-Pritaikyti būstai 6 rajono neįgaliesiems.
2. Įgyvendinti vaiko socializacijos priemonės	2.1. Įgyvendinamos Vaikų dienos centro programos	SADM – 8124,0 Eur	Šilalės rajono socialinių paslaugų namai	- Įgyvendinamas projektas „Kompleksinės pagalbos vaikui ir šeimai dienos centras“. - Socialinės priežiūros paslaugos Vaikų dienos centre suteiktos 30 neįgalių ir vaikų iš socialinės rizikos šeimų.
		Projektų lėšos	Koordinacinis centras „Gilė“ ir Bijotų vaikų dienos centras	Teikiamos neformalaus vaikų švietimo, dienos priežiūros ir socialinių įgūdžių ugdymo paslaugos 27 vaikams.
	2.2. Steigti Vaikų dienos centrą Laukuvos seniūnijoje ir pasirengti steigti Kvėdarnos, Kaltinėnų seniūnijose	SB lėšos - 7,0 tūkst. Eur	Šilalės rajono socialinių paslaugų namai, gimnazijos, bendruomenės	Didinti vaikų užimtumą popamokiniu metu, socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas, neformalus ugdymas.
3. Įgyvendinti kompleksiskai teikiamų paslaugų šeimai programą	3.1. Sudaryti sąlygas šeimai gauti kompleksiskai teikiamas paslaugas, užtikrinti paslaugų prieinamumą kuo	ES lėšos – 213,8 tūkst. Eur	Savivaldybės administracija, Šilalės rajono socialinių paslaugų namai, koordinacinis	Įgyvendinamas projektas „Kompleksinių paslaugų šeimai teikimas Šilalės rajono savivaldybėje“, kurio metu teikiama psichosocialinė

	arčiau šeimos gyvenamosios vietos, siekiant įgalinti šeimą įveikti iškilusias krizes bei derinti šeimos ir darbo įsipareigojimus.		centras „Gilė“	pagalba asmenims, išgyvenantiems krizę ar patyrusiems traumuojančius emocinius išgyvenimus. Pozityvios tėvystės mokymai ir vaikų priežiūros paslaugos ir pavėžėjimo paslaugos teikiamos asmenims, gaunantiems pozityvios tėvystės mokymų paslaugas, vaikų priežiūros paslaugas. Paslaugos suteiktos 211 asmenų.
2. Tikslas. Gerinti socialinių paslaugų prieinamumą ir kokybę, prioritetą teikti kompleksišku nestacionarių socialinių paslaugų teikimui				
Uždaviniai	Priemonės	Lėšos	Atsakingi vykdytojai	Laukiami rezultatai
1. Skatinti profesines kompetencijas bei darbuotojų motyvaciją	1.1. Socialinių įstaigų vadovų ir darbuotojų pasitarimai.	-	Socialinės paramos skyrius, Vaiko teisių apsaugos skyrius, Socialinės įstaigos	Gerosios darbo patirties sklaida ir pažinimas. Socialinių darbuotojų dalyvavimas profesinės kompetencijos tobulinimo programose, pasitarimuose, organizuojant supervizijas (6 supervizijų užsiėmimai). Informacijos sklaida savivaldybės interneto svetainėje, spaudoje.
	1.2. Seminarai socialinio darbo klausimais rajono socialiniams darbuotojams, jų padėjėjams ir kitiems specialistams, dirbantiems socialinį darbą	-		
	1.3. Supervizijų organizavimas ir iš dalies profesinės kompetencijos tobulinimas socialiniams darbuotojams, teikiantiems socialinę priežiūrą socialinės rizikos šeimoms	SB-1800,0 Eur		
	1.4. Rajone vykdomo socialinio darbo viešinimas	-		
2. Plėtoti specialiąsias socialinės priežiūros paslaugas rajono gyventojams	2.1. Socialinės priežiūros paslaugų teikimas socialinės rizikos šeimoms	VB- 184,0 tūkst. Eur	Rajono seniūnijos, Socialinės paramos skyrius, Vaiko teisių apsaugos skyrius	Seniūnijų socialiniai darbuotojai (15 pareigybių) suteiks socialines paslaugas 118 rajono socialinės rizikos šeimų. Įsteigti 3 atvejo vadybininko pareigybes (nuo 2018-07-01).
	2.2. Savarankiško gyvenimo namų steigimas senyvo amžiaus ir neįgaliems rajono gyventojams	ES-144,3 tūkst. Eur, SB-25,5 tūkst. Eur.	Savivaldybės administracija, Šilalės rajono socialinių paslaugų namai	Numatoma projekto „Savarankiškų gyvenimo namų plėtra senyvo amžiaus asmenims ir (ar) asmens su negalia Šventupio g. 3,

				Šiauduvoje, Šilalės r.“ įgyvendinimo pabaiga 2018 m. II pusm. Esamų patalpų pritaikymas 11 asmenų, neturinčių gyv. būsto.
	2.3. Apnakvindinimo paslaugų perkėlimas į kitas patalpas	-	Savivaldybės administracija, Šilalės rajono socialinių paslaugų namai	Patalpų paieška ir pritaikymas asmenims, neturintiems gyv. būsto ir neblaiviems asmenims.
	2.4. Krizių centro paslaugų plėtra	SB- 6000,0 Eur	Savivaldybės administracija, Šilalės rajono socialinių paslaugų namai	Pritaikyti 3 kambariai motinoms su vaikais, atsidūrusioms krizinėse situacijose.
3. Organizuoti socialinės globos paslaugų teikimą rajono gyventojams	3.1. Socialinių paslaugų įstaigų finansavimas		Savivaldybės administracija, Socialinės paramos skyrius, Šilalės rajono socialinių paslaugų namai, Pajūrio vaikų globos namai, kt. socialinės globos įstaigos	Kokybiškų paslaugų teikimas ir išlaidų kompensavimas. Sudaroma apie 100 sutarčių (susitarimų) su socialinės globos įstaigomis.
3. Tikslas. Užtikrinti tinkamą perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų neįgaliesiems ir likusiems be tėvų globos vaikams				
Uždaviniai	Priemonės	Lėšos	Atsakingi vykdytojai	Laukiami rezultatai
1.Įgyvendinti socialinių paslaugų prieinamumą vaikus globojančioms šeimoms, globėjams (rūpintojams), įtėviams ar besirengiantiems jais tapti asmenims.	1.1. Pagalbos pinigų mokėjimas vaikų globojančioms šeimoms ir budintiems globotojams	SB – 150,0 tūkst. Eur	Savivaldybės administracija, Socialinės paramos skyrius	Teikiamos socialinės globos paslaugos vaikams, siekiama mažinti globojamų (rūpinamų) vaikų skaičių institucijoje. Planuojama mokėti 3 BSI už kiekvieną globojamą vaiką.
	1.2. Budinčių globotojų paieška ir viešinimas	SB – 10,0 tūkst. Eur, VB-0,6 tūkst. Eur	Savivaldybės administracija, Socialinės paramos skyrius, Vaiko teisių apsaugos skyrius, Šilalės rajono socialinių paslaugų namai	Rengiami ir konsultuojami asmenys, pageidaujantys globoti ir (ar) įvaikinti vaikus savo šeimoms aplinkoje (2 budintys globotojai). Viešinimui skrajutės, plakatai, reklama ant įstaigos automobilių, informacija interneto svetainėse, stendas, mokymai, psichologo konsultacijos.
	1.3. Įgyvendinti socialinių paslaugų prieinamumą vaikų globojančioms šeimoms, globėjams (rūpintojams), įtėviams ar besirengiantiems jais tapti asmenims		SB- 18,8 tūkst. Eur VB-2,8 tūkst. VB	Šilalės rajono socialinių paslaugų namai, Pajūrio vaikų globos namai

	(GIMK) programa. 1.4. Globėjų centro steigimas	SB-	Savivaldybės administracija, Šilalės rajono socialinių paslaugų namai	Skatinama globa (rūpyba) šeimose, įvaikinimas tais atvejais, kai vaikas negali augti savo biologinių tėvų šeimoje bei teikiama konsultacinė, psichosocialinė pagalba globėjams (rūpintojams), budintiems globotojams, tėviams ar asmenims, ketinantiems jais tapti. Bus galima lengviau koordinuoti globą ar priežiūrą įvairiomis formomis: pas budinčius globotojus, kurie gali priimti vaiką iš krizinės situacijos bet kuriuo metu, laikiną ar nuolatinę globą vaikus globojančiose šeimose, nesusijusius su vaiku giminytės ryšiais (socialinius globėjus), arba susijusius su vaiku giminytės ryšiais (globėjus-giminaičius).
2. Įgyvendinti perėjimo iš institucinės socialinės globos prie paslaugų neįgaliesiems suaugusiems asmenims, turintiems proto ir (ar) psichikos negalią, vaikams ir jaunimui, turintiems proto ir (ar) psichikos negalią.	2.1. Bendruomeninių namų vaikams steigimas	SB - 70,0 tūkst. Eur	Savivaldybės administracija	Paieška ir išsigijimas 1 gyvenamojo namo, kuriame numatoma apgyvendinti iki 8 vaikų, netekusių tėvų globos, iš institucijos.
	2.2. Grupinių gyvenimo namų kūrimas	-	Savivaldybės administracija	Į Adakavo socialinės globos įstaigos pertvarkos planą, įtraukta pastato, kuriame būtų galima apgyvendinti dalinai savarankiškus asmenis su proto ir psichikos negalia, paieška.
	2.3. Pasirengimas Pajūrio vaikų globos namų reorganizacijai	-	Savivaldybės administracija, Pajūrio vaikų globos namai	Bendruomeninių vaikų globos namų steigimas, konsultacijos, informacijos ir analizė poreikio įvertinimui dėl galimybės teikti trumpalaikės socialinės globos paslaugas vaikams iki 3 metų.

11. Regioninių socialinių paslaugų poreikis 2018 m.

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų rūšys pagal žmonių socialines grupes	Socialinės globos įstaiga	Mastas (vietų sk.)
1.	Ilgalaikė socialinė globa	1. Socialinės globos namai asmenims su proto negalia	2
		2. Likusiems be tėvų globos vaikams, vaikams su negalia, kuriems nustatyti mišrių raidos ar intelekto	1

		sutrikimai	
--	--	------------	--

IV SKYRIUS FINANSAVIMO PLANAS

12. Socialinių paslaugų finansavimo šaltiniai

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų finansavimo šaltiniai	Pagal faktines išlaidas (tūkst. Eur)	Pagal planines išlaidas (tūkst. Eur)
		praėję metai 2017 m.	einamieji metai
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
	Savivaldybės biudžetas, tūkst. Eur	23360,0	25036,4
1.	Savivaldybės biudžeto išlaidos socialinėms paslaugoms, tūkst. Eur	2839,7	2900,0
1.1.	palyginti su bendru savivaldybės biudžetu, proc.	12,2	11,6
2.	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos, tūkst. Eur	456,4	461,3
	iš jų:		
2.1.	socialinės rizikos šeimų socialinei priežiūrai organizuoti	156,9	197,6
2.2.	asmenų su sunkia negalia socialinei globai organizuoti	219,5	220,0
2.3.	asmenų su sunkia negalia dienos socialinei globai organizuoti	80,0	43,7
3.	Asmenų mokėjimai už socialines paslaugas	360,4	375,0

12.1. Socialinių paslaugų finansavimo šaltinių įvertinimas

Pagrindinis socialinių paslaugų teikimo finansavimo šaltinis – Savivaldybės ir valstybės biudžeto lėšos. Nevyriausybinių organizacijų savo veiklą vykdydami naudoja lėšas, gautas iš Savivaldybės biudžeto, taip pat dalyvauja Europos Sąjungos ir Lietuvos fondų projektinėje veikloje, kai kurios gauna 2 proc. gyventojų pajamų mokesčio paramą.

13. Socialinių paslaugų finansavimo iš savivaldybės biudžeto būdai

Eil.	Finansavimo būdai	Lėšos (tūkst. Eur)
------	-------------------	--------------------

Nr.		praėję metai	einamieji metai
1.	Socialinių paslaugų pirkimas :	102,1	109,1
1.1.	VšĮ Kaltinėnų PSPC palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninė	2,8	8,0
1.2.	Kvėdarnos, Kaltinėnų parapijos senelių globos namai	99,3	101,1
2.	Tiesioginis socialinių paslaugų įstaigų finansavimas, iš jo:		
2.1.	savivaldybės pavaldumo įstaigoms:	742,1	750,0
	Pajūrio VGN	247,0	250,0
	Šilalės rajono socialinių paslaugų namai	495,1	500,0
2.2.	Socialinės globos namams pagal lėšų kompensavimo sutartis	102,5	130,0
3.	Savivaldybės biudžeto lėšos, skirtos nevyriausybinėms organizacijoms (programų įgyvendinimui)	18,8	24,4
4.	Pagalbos pinigai už likusius be tėvų globos vaikus	66,8	150,0
5.	Išmokos už socialinę globą šeimoje	-	-
	Iš viso (1+2+3+4+5):	1032,3	1163,5

14. Lėšos, reikalingos žmogiškųjų išteklių plėtrai

Siekiant efektyvinti socialinių paslaugų organizavimą, būtina investuoti į specialistų kvalifikacijos kėlimą. Įvertinus socialinių darbuotojų poreikį ir jų kvalifikaciją, numatoma sudaryti sąlygas tolesniam profesiniam tobulėjimui. 2017 metais skirtos lėšos socialinių darbuotojų, dirbančių su socialinės rizikos šeimomis, kurių darbo užmokestis finansuojamas iš valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos lėšų (2,5 proc. nuo socialinių darbuotojų darbo užmokesčiui patvirtintų asignavimų) jų supervizijoms ir iš dalies profesinės kompetencijos tobulinimui finansuoti.

Socialinius darbuotojus ir socialinių darbuotojų padėjėjus, tiesiogiai dirbančius su klientais, būtina aprūpinti reikalingomis saugos priemonėmis (pirštines, dezinfekcinės priemonės ir kt.), apdrausti nuo galimo smurto ir nelaimingų atsitikimų darbe, skiepyti nuo gripo, tikrintis profilaktiškai nuo užkrečiamųjų ligų (TBC).

15. Savivaldybės finansinių galimybių palyginimas su numatytais priemonių finansavimu

Šilalės rajono savivaldybėje gyvena įvairių socialinių grupių asmenys, kuriems reikalinga nuolatinė ar vienkartinė socialinė parama ir socialinės paslaugos. Daugeliui jų užtikrinamos kokybiškos socialinės paslaugos, tačiau kaip ir kitos savivaldybės, Šilalės rajono savivaldybė neturi tiek finansinių ir žmogiškųjų išteklių, kad visiems esamiems ir potencialiems socialinių paslaugų gavėjams galėtų būti užtikrinamas aukštos kokybės socialinių paslaugų teikimas. Todėl išskiriamos prioritinės socialinių paslaugų plėtos kryptys, kurios numatytos šio Plano 9 dalyje.

15.1. Savivaldybės organizuojamų socialinių paslaugų įvertinimas

Socialinės atskirties prevencija ir socialinė integracija vykdoma keliomis pagrindinėmis kryptimis: darbas su neįgaliaisiais, senyvo amžiaus žmonėmis, socialinės rizikos šeimomis bei šiose šeimose augančiais vaikais. Šioms veikloms yra tikslinga rengti atskiras socialines programas, projektus ir jas įgyvendinti, organizuoti kompleksinių paslaugų teikimą Šilalės rajone. Siekiant efektyvinti socialinių paslaugų organizavimą, būtina skatinti socialinių darbuotojų kvalifikacijos kėlimą, plėtoti bendradarbiavimą su kitomis įstaigomis, intensyvinti socialinių įstaigų vykdomos veiklos viešinimą (per rajono masinės informacijos priemones, susitikimus, pasitarimus, seminarus kt.), skatinti visuomeninių organizacijų veiklą.

Atsižvelgiant į finansines savivaldybės galimybes ir į kasmet didėjančią socialinių paslaugų poreikį, tikslinga ieškoti pigesnių socialinių paslaugų. Viena iš socialinių paslaugų užtikrinimo krypčių yra socialinės paslaugos asmens namuose, tai pagalbos į namus paslaugos, integralios pagalbos paslaugos neįgaliesiems ir jų artimiesiems. Tai perspektyvi veiklos plėtros sritis, nes pirmiausiai ekonomiškai palanki ir psichologiškai priimtinausia klientui bei labiausiai individualizuota, o tai reiškia, kad teikiama socialinių paslaugų kokybė yra optimali.

V SKYRIUS PLĖTROS VIZIJA IR PROGNOZĖ

16. Socialinių paslaugų plėtros vizija

Šilalės rajono savivaldybės ateinančių 3 metų socialinių paslaugų plėtros vizija – sukurti gyventojų poreikius atitinkantį socialinių paslaugų įstaigų tinklą, siekti socialinių paslaugų teikimo optimizavimo bendruomenėje ir šeimose, užtikrinti reikalingų socialinių paslaugų teikimo tęstinumą.

17. Prognozuojamos socialinės paslaugos

Per ateinančius 3 metus numatoma plėtoti socialinių paslaugų infrastruktūrą:

- išvystyti socialinių paslaugų tinklą socialinės rizikos šeimoms, auginančioms nepilnamečius vaikus, kad kuo mažiau vaikų liktų be tėvų globos; organizuoti tėvų mokymus, padedančius nepatekti į socialinės rizikos šeimų gretas; plėsti vaikų dienos centrų tinklą, įsteigiant juos didesnėse seniūnijose bei steigti atvejo vadybininko pareigybes;
- stiprinti budinčių globotojų, globėjų (rūpintojų) ir įtėvių paieškos, atrankos ir rengimo paslaugos teikimą, siekiant vaikus globoti (rūpinti) šeimos aplinkoje ar juos įvaikinti, skatinti budinčius globotojus, globėjus bei teikti jiems pagalbą ir konsultacijas;
- pertvarkyti vaikų globos sistemą ir kurti bendruomeninius vaikų globos namus bendruomenėse; labiau rūpintis pilnametystės sulaukusiais globotiniams – kurti grupinio gyvenimo namus, ruošti savarankiškam gyvenimui, teikiant palydimąsias globos paslaugas;
- teikti socialines paslaugas pagal poreikį visiems socialiai pažeidžiamiesiems savivaldybės gyventojams arčiausiai gyvenamosios vietos, teikti integralios pagalbos paslaugas jų namuose;
- sukurti kompleksinę paslaugų sistemą psichinę negalią turintiems asmenims; teikti paslaugas namuose, dienos užimtumo centre; ieškoti galimybių gyventi grupiniuose gyvenimo namuose;
- steigti ir išlaikyti savarankiško gyvenimo ir grupinio gyvenimo namus; siekti, kad savarankiško gyvenimo namuose būtų teikiamos paslaugos asmenims, nereikalaujantiems nuolatinės intensyvios priežiūros, sukurti jiems namų gyvenimo sąlygas, turintiems judėjimo negalią, sulaukusiems pilnametystės vaikų globos namų globotiniams, turintiems vidutinį neįgalumą, našlaičiams bei vienišiesiems, sunkiai save apsitarnaujantiems asmenims;
- skatinti socialinių paslaugų įstaigų, nevyriausybinų organizacijų glaudesnę bendradarbiavimą su seniūnijų bendruomenėmis, siekiant sukurti efektyvesnę socialinių paslaugų tinklą;
- siekiant sukurti saugesnę aplinką kitiems įstaigoje gaunantiems paslaugas iškelti iš Socialinių paslaugų namų bendrų patalpų laikino apnakvindinimo paslaugų teikimą;
- plėtoti kompleksinių paslaugų tinklą šeimoms, susiduriančioms su psichologinėmis ir krizinėmis problemomis;
- skatinti socialinius darbuotojus kelti kvalifikaciją, semtis naudingų darbo žinių ir įgūdžių bei kvalifikuotai atlikti socialinį darbą.

18. Savivaldybės biudžeto augimo perspektyva ir numatomas pokytis

Numatomi materialiniai ištekliai, kurie leistų siekti geresnio socialinių paslaugų poreikio tenkinimo:

- Išlaidų, skiriamų socialinėms paslaugoms – 2900,0 tūkst. Eur.

19. Išteklių prognozė ateinantiems 3 metams

Reikalingi materialiniai, finansiniai, žmogiškieji ištekliai ir politiniai sprendimai, norint teikti savivaldybės gyventojų poreikius atitinkančias ir kokybiškas socialines paslaugas:

reikalingos papildomos lėšos dirbančių socialinių darbuotojų ir jų padėjėjų darbo užmokesčiui ir kvalifikacijai kelti;

didėja institucijose teikiamų ilgalaikės socialinės globos paslaugų kainos, daugėja paslaugų gavėjų, todėl didėja išlaidos;

globos paslaugų teikimo tėvų globos netekusiems vaikams išlaidos bus finansuojamos iš Savivaldybės biudžeto lėšų, reikalingi finansiniai ir žmogiškieji ištekliai ieškant profesionalių socialinių globėjų;

įkurti didesnėse seniūnijose vaikų socialinės priežiūros dienos centrus, pritaikyti patalpas šioms paslaugoms teikti.

20. Siūlomos plėsti regioninės socialinės paslaugos, jų rūšys ir prognozuojamas mastas

Socialinių paslaugų rūšys pagal žmonių socialines grupes	Mastas (vietų skaičius)
Vaikų su negalia ir sutrikusio vystymosi vaikų	1
Suaugusių neįgalių asmenų ir senyvo amžiaus asmenų ilgalaikė socialinė globa socialinės globos namuose asmenims su proto negalia	2

VI SKYRIUS PLANO ĮGYVENDINIMO PRIEŽIŪRA

21. Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo ir priežiūros vykdytojai.

Šilalės rajono savivaldybės socialinių paslaugų plano vykdytojai: Socialinės paramos skyrius, seniūnijos, Šilalės rajono socialinių paslaugų namai, socialines paslaugas teikiančios nevyriausybines organizacijos. Socialinės paramos skyrius renka, sistemina ir analizuoja informaciją apie teikiamas socialines paslaugas savivaldybės teritorijoje. Atliekamos socialinių paslaugų poreikio, jų teikimo kokybės apklausos. Plano įgyvendinimą kontroliuoja Šilalės rajono savivaldybės administracijos direktorius ar jo įgaliotas asmuo.

22. Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros etapai ir įvertinimo rezultatai

Šilalės rajono savivaldybės 2018 metų socialinių paslaugų planas bus vertinamas metams pasibaigus. Plano vertinimo metu pasiekti rezultatai bus aptariami su socialines paslaugas teikiančių įstaigų vadovais, socialiniais darbuotojais bei Šilalės rajono savivaldybės administracijos vadovais. Kiekvienais metais analizuojamas Socialinių paslaugų plano vykdymas, įvertinant, ar yra pasiekti planuoti rezultatai, analizuojant, kokie veiksniai galėjo nulemti veiklos rezultatus, numatant priemones trūkumams pašalinti.

Siekiant sėkmingo socialinių paslaugų organizavimo ir teikimo, numatoma:

- visas savivaldybėje teikiamas socialinės priežiūros ir socialinės globos paslaugas registruoti Socialinės paramos informacinėje duomenų bazėje (SPIS);
- kelti darbuotojų kvalifikaciją bei didinti žmogiškuosius išteklius, siekiant gerinti klientų aptarnavimo kokybę;

- bendradarbiauti su įvairiomis įstaigomis ir nevyriausybinėmis organizacijomis, siekiant gerinti socialines paslaugas gaunančių asmenų gyvenimo kokybę;
- 2018 m. socialinių paslaugų planą skelbti Šilalės rajono savivaldybės interneto svetainėje www.silale.lt.

23. Pasiektų rezultatų, tikslų ir uždavinių analizė, numatytų vykdyti priemonių efektyvumas

Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūra bus derinama su Savivaldybėje nustatyta bendra Šilalės rajono savivaldybės tarybos patvirtinto Šilalės rajono savivaldybės strateginio veiklos plano stebėsenos tvarka.

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Šilalės rajono savivaldybė
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl Šilalės rajono savivaldybės 2018 m. socialinių paslaugų plano patvirtinimo
Dokumento registracijos data ir numeris	2018-03-29 16:07 Nr. T1-83
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Jonas Gudauskas Meras
Parašo sukūrimo data ir laikas	2018-03-29 16:44
Parašo formatas	Trumpalaikio galiojimo (XAdES-T)
Laiko žymoje nurodytas laikas	2018-03-29 16:45
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	VI Registru Centras RCSC (IssuingCA-A)
Sertifikato galiojimo laikas	2016-11-17 16:29 - 2018-11-17 16:29
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	1
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	-
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	T1-83 priedas.docx
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	iSign.lt ADoc v1.0
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2018-03-29 17:50 nuorašą suformavo Sistemos administratorius
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-